

Balle: Det havde dog været rimeligt, at der var taget noget Hensyn til Rigsdagens grundlovsbestemte Sammenkomst; og da de særlige Finanslove, om end Rigsraadet var kommet sammen efter Rigsdagen, meget godt, ligesom tidligere, kunde have været tilendebragte inden den 31te Marts, som er den Tid, til hvilken den toaarige Finansperiode udløber, kunde der dog, forekommer det mig, have været taget noget mere Hensyn til Rigsdagen i dette Tilfælde.

Fscherning: Jeg har ikke i nogen af mine Udtalelser støttet mig til noget af de Klagepunkter, som det ærede Medlem (Zahle) fibst fremsførte. — Jeg vil gjøre den høitærede Minister opmærksom paa, at dengang, det blev besluttet, at § 21 skulde udgaae af Grundloven, bestod der kun et Geheimstatsraad, i Henhold til Rundgjørelsen af 28de Januar 1852, og den ærede Minister, som Medlem af Rigsdagen, var dengang fuldkommen enig med mig i, at Rigsdagen, som Repræsentation for Kongeriget, alpeles ignorerede dette Geheimstatsraad, som er det, der nu er fortsat forfatningsmæssigt; vi forhandlede med vore Ministre, som om det aldeles ikke eksisterede, og da vi lode § 21 gaae ud, tænkte vi slet ikke paa — hvilket ogsaa Forhandlingerne fra den Tid ville vise, — at denne Deel af Lovgivningsvirksomheden derved skulde gaae op i Geheimstatsraadet; vi forudsatte, hvad jeg har indrømmet og gjentaget, at det beroede paa Hans Majestæts Billie, hvorledes Ministeriet skulde forhandle om disse Sager. — Vi maae huske paa, at det er første Gang, at Hans Majestæt Kongens Hænder ere blevne saaledes bundne, som de ere det ved §§ 14 og 15 i Forfatningen for Monarchiets særlige Anliggender, ved at indskrænke Kongens Magt med Hensyn til Brugten af hans Ministre; det er første Gang, dette er skeet ved Forfatningsloven af 2den October 1855. Men denne Lov om Monarchiets særlige Anliggender er ikke en Lov, der har med de særlige Anliggender at gjøre, ligesom Loven om de særlige Anliggender, Rigsdagens Forfatning, eller — man er nær ved at glemme Navnet — Grundloven, ikke har med de særlige Anliggender at gjøre. Der-

som vi ikke fastholde dette skarpt, at Lovgivningen i disse to Forfatninger har to forskjellige Betydninger, at den ene kun angaaer de Love, som Kongen er berettiget til at give i Fællesskab med Rigsdagen, og den anden kun Lovene for de særlige Anliggender; de Love, som Kongen er berettiget til at give i Forbindelse med Rigsraadet, komme vi i den største Forvirring. — Kongen vil være berettiget til at forelægge en Lov her om, hvorledes de Ministre, som forhandle om de særlige Anliggender, skulle komme til at danne et Raad. Kongen er ikke bunden og kan ikke være bunden til at paatvinge Geheimstatsraadet Behandlingen af vore særlige Anliggender; Kongen kan gjøre det, men han er ikke bunden dertil; men vore Ministres Ansvar formindskes ikke derved; de ere ikke og kunne ikke være underkastede de andre Medlemmers og et overveiende Antal Medlemmers Indflydelse i vore særlige Anliggender; thi deres Ansvarlighed ligeoverfor os vilde da blive høist ufuldstændig. — Man vilde huses over den ulykkelige Mand, som skulde underkaste sig 5 Billier og dog staae til Ansvar for og lade, som om han havde sin egen frie Billie. Ministrene for de særlige Landsdele ville derfor vanskeligt i Geheimstatsraadet kunne paatale Landsdelenes Ret, og gjøre de det, selvstændigt og under Følelsen af deres Ansvar, ligeoverfor Landsdelene, ville vi idelig og idelig være udsatte for Ministerskifter.

G. Winther: Jeg vil blot bemærke, at dersom det var rigtigt, at alle Love, der angik Kongerigets særlige Anliggender, skulle forelægges i Geheimstatsraadet og forhandles der, saa maatte denne saa vigtige Bestemmelse have været optagen i Kongerigets særlige Grundlov; men der findes ikke et Ord derom. Derimod fandtes i § 21, som nu er gaaet ud, at der skulde være et Statsraad. — Det er min Mening, at idet man indskrænkede Grundloven fra at gjælde i alle Rigets Anliggender, til blot at gjælde i de særlige Anliggender, antog man, at det var ufornødent at opretholde denne Paragraph, idet man maatte antage, at de mindre vigtige og kun for den ene Landsdeel gjældende Anliggender tilstrækkelig kunne behandles, naar de bleve overgivne til